

‘Laat alles welvoeglijk en met orde gebeuren’

Bovenstaande woorden uit 1 Korinthe 14:40 zijn zeker wel onze bijzondere aandacht waard. De apostel Paulus spreekt over het verloop van de onderlinge bijeenkomst van de gelovigen. Hij wil dat in deze bijeenkomst alle dingen welvoeglijk en met orde zullen plaatsvinden – niet met een menselijke orde, maar met Gods orde.

Zijn woorden worden helaas door veel Christenen gebruikt om een manier van samenkomen te rechtvaardigen die helemaal naar menselijke regels en inzettingen is ingericht. Om alles ‘welvoeglijk en met orde’ te laten gebeuren heeft men bijvoorbeeld aan een bepaalde groep van gewijde personen de leiding van de bijeenkomsten in handen gegeven; daardoor loochent men het algemene priesterschap van alle gelovigen en stelt men zich weer op het joodse standpunt. In plaats van iedere broeder, als de Heilige Geest dat werkt, de vrijheid te laten de anderen op te bouwen en te bemoedigen met de gaven die hem geschonken zijn, gebeurt alles door één of enkele personen. Men loochent daardoor de tegenwoordigheid en werking van de Heilige Geest in de gemeente, en ontnemt Hem de vrijheid om degene die Hij wil, te laten spreken.

Die orde mag dan in de ogen van mensen mooi en goed zijn, in Góds ogen is dit pure wanorde, omdat het geheel en al in strijd is met dat wat God heeft geopenbaard over het samenkomen van de gelovigen. Dit zien we wanneer we met aandacht en oprechtheid 1 Korinthe 12 en 14 lezen.

Zodra de gelovigen het onbijbelse karakter van deze inzettingen hebben ingezien en zijn teruggekeerd naar de eenvoud van Gods Woord, is het noodzakelijk de beginselen van God over het praktische verloop van de onderlinge bijeenkomst te kennen, om niet in het andere uiterste te vervallen.

De hoofdzaak in onze onderlinge bijeenkomst is dat wij vergaderd zijn in de tegenwoordigheid van de Heer Jezus. ‘Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen’ (Matth. 18:20). Hoewel Hij voor ons onzichtbaar is, is de Heer Jezus in ons midden. Wat een kostbare waarheid! Wij gaan naar de samenkomsten om Hem te ontmoeten, om door Hem gezegend te worden, om van Hem iets te ontvangen. En als wij zó komen, zullen wij altijd gezegend zijn, want Hij stelt nooit iemand teleur die op Hem vertrouwt. Al wordt er ook nog zo weinig gesproken, al zijn er maar heel weinig gaven in de plaatselijke gemeente aanwezig, iedereen die op de Heer vertrouwt, zal rijk gezegend worden. Zo iemand ontvangt elk woord uit de hand van de Heer.

Wanneer iemand dus de onderlinge bijeenkomst verzuimt omdat er maar weinig gaven zijn, of omdat er in veel zwakheid en gebrek gesproken wordt, of om welke andere reden dan ook, dan bewijst hij niet te begrijpen wat het betekent vergaderd te zijn tot de Naam van de Heer Jezus. Als de Heer Jezus in het midden wil komen wanneer de Zijnen vergaderd zijn tot Zijn Naam, dan is het zeer zeker onze roeping er óók te zijn!

Ja, wat spreek ik over roeping? Het zou eigenlijk een kostbaar, een onuitsprekelijk heerlijk voorrecht voor ons moeten zijn! Het zou voor ons onmogelijk moeten zijn ook maar één bijeenkomst over te slaan, als we de gelegenheid hebben om te komen, want wat is er fijner voor het hart van een gelovige die de Heer Jezus innig liefheeft en prijsstelt op Zijn zegeningen, dan op deze bijzondere manier in Zijn tegenwoordigheid te zijn?! Hoeveel moest Thomas missen, toen hij die eerste zondag verzuimd had in het midden van de discipelen te zijn (Joh. 20)! En nog veel meer missen gelovigen die vandaag de dag onderlinge bijeenkomsten verzuimen

(op de zondag, maar ook de bidstond en Bijbelbespreking...). Laten toch allen die de gewoonte hebben de onderlinge bijeenkomst te verzuimen, bedenken wat een verdriet wij de Heer aandoen, Die ons zo graag ziet op de plaats waar Hij Zelf met vreugde komt!

Maar al is de tegenwoordigheid van de Heer in de vergadering iets heerlijks, het is ook heel ernstig. De Heer Jezus is in ons midden. Wij verschijnen in Zijn tegenwoordigheid. En dus moet alles wat wij spreken en doen, met Zijn tegenwoordigheid overeenstemmen! Eerbied en ernst moeten in ons gedrag te zien zijn. Hoe vaak wordt daartegen gezondigd! Hoe moesten we van de gezichten van hen die binnenkomen, af kunnen lezen dat men zich bewust is van het grote voorrecht: 'Ik kom op de plaats waar de Heer in ons midden is'. Maar helaas, voor en na de eigenlijke eredienst wordt er over allerlei wereldse onderwerpen gesproken. En ik heb na afloop vaak de indruk gehad plotseling in een heel andere vergadering te zijn, alsof men na de eredienst opeens het hele onderwerp vergeten was.

We moeten wettische ernst en eigengemaakte vroomheid verwerpen, maar ook oneerbiedigheid en ongepaste vrijheid. Zowel voor als tijdens en na de bijeenkomst moet alles het karakter dragen van een samenkomst tot verheerlijking van God. Als het hart vervuld is met de tegenwoordigheid van de Heer, dan zal men elke onnodige drukte vermijden en rustig op zijn plaats gaan zitten om zich bezig te houden met de overdenking van Gods liefde, en net zo goed zullen we onze plaats weer verlaten onder de indruk van dat wat we hebben gehoord en waarvan we hebben genoten.

In de tweede plaats moeten we doordrongen zijn van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest, en aan Hem de leiding van de samenkomsten overlaten. Dit is van het grootste belang, omdat we anders vervallen tot ingepaste vrijheid of tot vormendienst. 'Laat alles welvoeglijk en met orde gebeuren' – zoals ik al opmerkte, is dat niet een menselijke orde, maar Góds orde. Die Goddelijke orde kan alleen gehandhaafd worden wanneer we ons allen helemaal onderwerpen aan de leiding van de Heilige Geest.

Het is vaak gebeurd dat gelovigen – zodra ze bevrijd waren van menselijke inzettingen – denken dat ze zich aan geen regel meer hoeven te houden. Als we zo denken, vergissen we ons even goed als wanneer we een menselijke orde accepteren. De echte vrijheid bestaat in volledige afhankelijkheid van God. En dat beginsel is ook op onze bijeenkomsten van toepassing. God heeft ons in Zijn Woord praktisch onderwijs over het verloop van de samenkomsten gegeven, en daar hebben we ons aan te onderwerpen.

Wanneer we 1 Korinthe 14 aandachtig lezen, zullen we zien dat de onderlinge bijeenkomst geen samenkomst voor overleg is. Het kan heel nuttig zijn om met broeders en zusters samen te komen om met elkaar het een of andere punt te behandelen en voor de Heer te overwegen of elkaar vragen te stellen. Maar dat is niet de onderlinge bijeenkomst. Bij de onderlinge bijeenkomst heeft iedere broeder (de zusters moeten immers zwijgen, zie vs. 34) de vrijheid, als de Heer dit in zijn hart werkt, om op te staan om te spreken, maar niet om uit zichzelf allerlei vragen te stellen en aanmerkingen te maken.

'Hoe is het dan, broeders? Wanneer gij samenkomt, een ieder van u heeft een psalm, heeft een leer, heeft een taal, heeft een openbaring, heeft een uitlegging: laat alle dingen gebeuren tot stichting' (vs. 26). Hieruit blijkt duidelijk dat degene die opstaat, een bepaalde gedachte voor ogen moet hebben waarmee hij de

gemeente wil opbouwen. Wanneer men iets te vragen heeft over de toespraak of er iets op wil aanmerken, dan kan dat buiten de onderlinge bijeenkomst gebeuren, maar de samenkomst is daar niet de geschikte plaats voor.

Deze vrijheid om te spreken kan ook tot veel verkeerde praktijken leiden, wanneer we ons niet onder de leiding van de Geest plaatsen, of ons hart niet vervuld is van Zijn tegenwoordigheid. Het grote doel van het spreken in de vergadering moet stichting en opbouw zijn. Dat doel kan natuurlijk alleen worden bereikt bij gelovigen die begrijpen wat er gezegd wordt. Ik kan onmogelijk worden opgebouwd door iemand die ik niet kan verstaan. De ander moet in een verstaanbare taal en met een hoorbare stem spreken, anders zal ik niet worden opgebouwd.

De apostel Paulus zegt dan ook: 'In de gemeente wil ik liever vijf woorden spreken met mijn verstand ... dan tienduizend woorden in een taal' (vs. 19). De vreemde talen hadden destijds hun waarde, ze waren een teken voor de ongelovigen. Maar in de gemeente waren ze nutteloos, tenzij er een uitlegger was. Om anderen te kunnen onderwijzen, moeten we een begrijpelijke taal spreken op een verstaanbare manier. En zoals ik niet kan worden opgebouwd door iemand die een taal spreekt die ik niet versta, zo kan ik ook niet worden opgebouwd door iemand die niet kan uitdrukken wat hij eigenlijk wil zeggen. Het is in dat geval beter niet te spreken.

Verder moeten we eraan denken dat wij alleen dán in de samenkomst mogen opstaan om te spreken wanneer de Heer Zélf ons door de Heilige Geest iets te spreken geeft. Als dat maar 'vijf woorden' zijn, laten we die dan uitspreken en weer gaan zitten. Niets is onverstandiger dan wanneer iemand probeert 'tienduizend woorden' te spreken als God hem er maar 'vijf' gegeven heeft. Wat een genade zou het zijn als we onze maat respecteren! Het doet er niet toe als die maat klein is, als we maar eenvoudig, ernstig en oprecht zijn. Laten we allemaal denken aan de volgende regel:

Zoek niet naar iets waarover je kunt spreken,
maar spreek omdat God je iets te zeggen geeft!

Dat is heel eenvoudig. Niets is ongelukkiger dan wanneer iemand uit zichzelf allerlei dingen 'verzamelt' om een bepaalde tijd in de samenkomst te kunnen 'vullen'. Dat zou nooit moeten voorkomen. In geen geval moet iemand opstaan om allen toe te spreken zonder de overtuiging dat God hem op dat moment iets gegeven heeft om te spreken tot opbouw.

Maar al is het verkeerd om te spreken als God ons niets gegeven heeft, het is even verkeerd om te zwijgen wanneer we wel moeten spreken. Ieder die een gave heeft ontvangen, is voor God verantwoordelijk die te gebruiken. 'Daar wij nu verschillende genadegaven hebben, naar de genade die ons gegeven is, [laten wij dan die genadegaven besteden], hetzij profetie, naar de maat van het geloof; hetzij dienst, in het dienen; hetzij die leert, in het leren ...' (Rom. 12:6-7).

Als wij de beginselen die Gods Woord ons leert, begrijpen en in praktijk brengen, zal ons spreken, ons bidden, ja alles wat we in de samenkomst doen, tot opbouw zijn en tegelijk ook overeenstemmen met het doel

waarvoor we samenzijn. Als we bijvoorbeeld samenkomen om de dood van de Heer te verkondigen, dan moeten zowel het gebed en de liederen als de gelezen Schriftgedeelten overeenstemmen met de verkondiging van Zijn dood. Ieder geestelijk hart zal aanvoelen hoe ongepast het is wanneer er aan de tafel van de Heer gedachten worden uitgesproken die de aandacht op allerlei andere dingen vestigen. Hoe mooi die dingen op zichzelf ook zijn, ze trekken ons in die ogenblikken af van dat wat alléén onze harten zou moeten bezighouden: de liefde van de Heer, Die Zijn lichaam voor ons liet verbreken en Zijn bloed voor ons heeft vergoten.

Zo is het ook met onze liederen. Ook bij het opgeven van liederen is de leiding van de Geest noodzakelijk. Het is niet voldoende dat er gezongen wordt; ook wát gezongen wordt, moet overeenkomen met de wil van de Heilige Geest. Zo geloof ik dat we uiterst voorzichtig moeten zijn wanneer we aan het eind van een samenkomst waarin de wederkomst van Christus besproken is, een lied opgeven over onze ervaringen in de woestijn of over onze zwakheden. Ik maak deze opmerkingen niet om een regel of wet vast te stellen, maar dat wij er wel zeker van moeten zijn dat de Heilige Geest dit leidt. Als we eerst allerlei menselijke instellingen hebben verworpen, zijn we daarna vaak maar al te zeer geneigd om een verkeerde vrijheid in te voeren, waardoor we net zo goed zondigen tegen deze vermaning: 'Laat alle dingen welvoeglijk en met orde gebeuren'.

Wanneer we ons echter door de Geest laten leiden, zullen we niet alleen bewaard blijven voor een ongepast gebruik van onze vrijheid, maar ook voor vormendienst. Ook dit is een groot kwaad, omdat hierdoor alle leven uit een vergadering kan verdwijnen. Net zoals we moeten oppassen voor misbruik van onze vrijheid, moeten we ook oppassen voor het aannemen van één bepaalde vaste vorm.

Hieronder versta ik het aannemen en opleggen van een bepaalde regel waarnaar alles in de samenkomsten moet verlopen, bijvoorbeeld dat er altijd eerst gezongen moet worden, daarna gebeden, dan gelezen, dan gezongen, dan het brood gebroken, dan gesproken, enzovoort. De Heilige Geest moet niet gebonden zijn aan enige regel. Hij kan evengoed willen dat de samenkomst met gebed begint of met een lied, of dat er twee of drie keer achter elkaar wordt gebeden. Het is dringend nodig dat we hier ernstig over nadenken, omdat wij als mensen heel gemakkelijk geneigd zijn een bepaalde vorm aan te nemen en aan onze medegelovigen op te leggen.

Ik geloof dat velen vreemd zouden opkijken als er twee keer achter elkaar gebeden of gezongen wordt, of wanneer we beginnen met het lezen van een Bijbelgedeelte in plaats van met een lied. Dat is op zichzelf al een bewijs dat we ons aan een bepaalde vorm hebben gewend. Juist bij het breken van het brood is het wenselijk dat er vrijheid is. Die samenkomst is een bijeenkomst tot eredienst, en daar moeten – afgezien van de broodbreking – het gebed, het zingen en de aanbidding de eerste plaats innemen. Op sommige plaatsen wordt er in die samenkomst weinig gebeden, terwijl er wel veel gelegenheid is een gedeelte te lezen.

Laten we toch meer doordrongen zijn van de tegenwoordigheid van de Heer en van de leiding van de Heilige Geest. Zeker zouden onze samenkomsten dan frisser, gezegender en levendiger zijn. En daaraan hebben we grote behoefte! Niets is er heerlijker dan de tegenwoordigheid van de Heer te ervaren in alles wat er in de

vergadering gebeurt, in het spreken zowel als in het zwijgen. Ons hart wordt dan verkwikt, ons geloof versterkt, onze hoop wordt verlevendigd.

Geve de Heer ons een levendiger bewustzijn van Zijn tegenwoordigheid en een stil, vertrouwend wachten op Zijn zegeningen! Hij wil zo graag dat wij allemaal naar de gaven die ons gegeven zijn, meewerken aan de opbouw van de gemeente – wanneer we spreken, maar ook wanneer we zwijgen en die tijd gebruiken om te bidden dat de Heer Zijn werk in ons midden zal doen!

Vrij naar H.C. Voorhoeve.